

Dingsdag

den 20 Augustus.

BATAVIA den 22 juni.

(Per Overland-mail.)

Uit hoofde van de toenemende verwikkelingen op de Batoe-eilanden, behoorende onder de assistent-residentie Ayer-Bangies, ter westkust van Sumatra, en van de vinding houding, welke zekere panghoeloe Lawa-Olanda, van de kampong Sie-Gessé, op het eiland Gaata, tegen het bestuur aangenomen had, zijn, nadat door den assistent-resident alle middelen van overreding vruchteloos waren beproefd, Zr. Ms. schoenerbrik DOLPHIJN en de kruisboot n. 48, in mei jl., derwaarts gezonden, ten einde Lawa-Olanda, des noods met geweld, tot gehoorzaamheid aan het wettig gezag te brengen. Tot ondersteuning der expeditie, over welke het bevel aan den station-kommandant, den luitenant ter zee 1ste klasse C. J. Berghuis, was opgedragen, waren 25 man infanterie op de schoenerbrik ingescheept. Ook Zr. Ms. schoener ARGO, welke men onder weg ontmoet had, nam deel aan de expeditie. Op den 12 mei voor de kampong Bobo-Sibero, nabij Sie-Gessé, gekomen, werden de hoofden der omliggende kampongs, onder welke Lawa-Olanda, tegen den volgende morgen in de kampong Baboe-Ganoefoh bescheiden, ten einde hen, zoo mogelijk, tot eene onafhingende verzoening en onderwerping aan het gezag te bewegen. Deze vergadering, op welke ook Lawa-Olanda verschenen was, liep vruchteloos af. In den vroegen morgen van den 14den had daarop, nabij de kampong Rabo-Sietera, de landing plaats. Onze magt bestond uit 66 geweerdragende matrozen en mariniers, en 25 inlandische infanteristen, onder bevel van den luitenant ter zee 1ste klasse C. J. Berghuis en vier officieren. Nadat men, na een marsch van één uur, door een moeilijk terrein, den achtermuur der vijandelijke kampongs bereikt had, vatteden de troepen post aan de strandzijde, aan den rechterflank van den vijand, ten einde de schoeners, welke inmiddels waren opgezeild, gelegenheid te geven de kampongs te beschieten, en zoo doende het bestormen te vergemakkelijken. Tegen den middag werd het vuren der schoeners gestaakt, en ving de bestorming aan de achterzijde der kampong aan. De vijand wachtte de onzen moedig af; doch toen de toegangspoort onder de slagen der bijlen bezweek, en matrozen en soldaten over den muur en de poort naar binnen drongen, trachtte een ieder, door schrik bevangen, zich met de vlugt te redden. Een klein gedeelte van den vijand hield echter stand, en werd eindelijk met klewang en lans iederen voet grond. Restig der onzen werden gewond, onder dezen ook de luitenant ter zee 1ste klasse D. van der Gronden, die, nadat hij zijne sabel op de klewang van eenen doublan of voorvechter had aan stukken geslagen, eene lichte kwetsuur aan de hand had gekregen. Toen de vijand daarop door den luitenant ter zee 1ste klasse Berghuis met een pistoolschot ter neder geschoten, en ook de anderen vonden strijdende den dood. De kampong Sie-Gessé werd in den brand gestoken en in de asch gelegd. Lawa-Olanda, die zich met de vlugt gered had, is door de hoofden, die zich aan de zijde van het bestuur hadden aangesloten, opgevangen en uitgeleverd.

Den 7 en 8 dezer hebben de voorjaars-wedrennen van de Bataviasche Wedloop-Societeit plaats gehad; het aantal nieuwe paarden welke ingeschreven waren en de menigte toeschouwers toonden aan, dat de belangstelling in deze inrigting nog steeds even groot was.

Wederom telt het N. I. leger een oud verdienstelijk hoofdofficier minder. Dus wordt van Soerabaja geschreven: Jan Lincklaan Westenberg, ridder der militaire Willemsorde 4de klasse, kolonel der infanterie, kommandant der 3de groote militaire afdeeling op Java, overleed den 6 mei te Soerabaja, na eene ongesteldheid van ruim veertien dagen, in den ouderdom van ongeveer 50 jaren.

In de afdeeling Kendal, residentie Samarang, heeft eene ziekte onder de paarden geheerscht, aan welke 14 van de 67 aangetasten zijn gestorven; de derwaarts gezonden paardenarts verklaarde de ziekte voor eene ontsteking. — In den nacht van den 9 op den 10 mei werd door eene aardstorting de bedding van de rivier Semawang, in het district Bandongan, residentie Kadoe, dermate verstoort, dat zij, buiten hare oevers tredende, het omringende land overstroome, waardoor vijf menschen omkwamen. — Den 21 mei zijn in den Chineschen kamp, ter hoofdplaats Rembang, eenige huizen door brand verbrand; een tweejarig kind verloor daarbij het leven. — In het district Batoe, residentie Bantoe, zijn twee regens gevallen, waardoor vrij wat schade is aangerigt. — Den 31 mei is op het land kampong Melajoe, gelegen in het westerkwartier der Ommelanden van Batavia, brand ontstaan in de boedings-woningen aldaar; in weinig tijds waren vijf groote fondoks in de asch gelegd, bij welke gelegenheid een geringe Kiangannan en in de kampong Bediellan, afdeeling Grissch, residentie Soerabaja, is den 7 dezer brand ontstaan, met het gevolg dat 25 huizen ter eerstgenoemde plaats ter laatstgenoemde plaats in de asch gelegd. De gezamenlijke schade wordt op f 8800 geschat en de oorzaak aan onvoorzigtigheid toegeschreven. — In de residentie Banjoemaas hebben de waterdalingen in het district Bandjar, ten gevolge van aardbevingen, aanzienlijke schade geleden. — Op de Banda-eilanden heeft zich de koorts onder ongunstige voortteekenen geopenbaard, en ofschoon voor het oogenblik van ernstigen aard, is het moeilijk vooruit te zien, welke verwoestingen de ziekte zal aanrichten. Volgens ontvangen berichten, bevonden zich op Groot-Banda 1500 lieden onder geneeskundige behandeling, en op sommige plaatsen had de koorts als het ware geen enkele plaats.

De directie der Javasche bank heeft bekend gemaakt, dat aan de aandeelhouders over het 25ste boekjaar eene vermindering zal uitgekeerd worden van f 194 per aandeel; het bedrag der gemaakte winsten is, volgens de statuten,

overgebracht op het reserve-fonds, dat daarmede tot f 49,112.51 geklommen is.

AANGEKOMEN: Te BATAVIA 27 mei *Alda Willemine*, J. C. Berk, van Amsterdam; 3 juni *Delft*, B. J. Muller, van Cheribon; 5 dito *Proetus*, J. J. van der Veen, van Onrust; 6 *Boerhaye*, H. U. Vlaser, van Liverpool; 8 *Kinderdijk*, W. Ouweland, van Samarang; 11 *Rembang*, T. Deighton, v. Menada; 13 *Plancius*, S. J. Rotgans, van Amsterdam; 14 *Generaal Michiels*, H. Prosser, van Padang, en *Batavias*, H. H. Uil, van Singapore; 16 *Samatra*, H. Velman, van Samarang; 17 *Flaschandel*, N. T. Hoek, en 19 *Lucia Maria*, B. Barends, beiden van Onrust; 20 *Emilia*, P. F. Marker, v. Liverpool. Te PEKALONGAN 5 dito de *Zwijger*, J. H. Mugge, van Tagel. Te CHERIBON 13 H. F. Zeylstra, van Soerabaja en Samarang. Te TILATJAP 5 *Loopyt*, A. van Vlijk, van Soerabaja en Samarang.

VERTROKKEN: Van BATAVIA 26 mei *Clara Henriette*, N. D. de Boer, en 26 *Cornelia*, T. S. Deighton, beiden naar Amsterdam; 29 *Admiral Tromp*, K. de Moes, naar Hamburg; 31 *Anna en Elisa*, C. J. Jaski, n. Soerabaja, en *Prinses Anna Hendrina*, G. A. Hoedt, naar de Moluccas; 4 juni *Banca*, B. C. ten Ham, n. Rotterdam, en de *Kamper*, F. Whistman, n. Calicut; 5 *Margaretha Wilhelmina*, F. J. Hoffman, en *Johanna Maria Christina*, C. N. Gortius, naar Amsterdam, en *Regina*, A. Gersen, naar Patjan; 8 *Pijf Gebroeders*, G. J. Teensma, en 11 *Bantam*, F. H. Klein, beiden naar Amsterdam, en J. C. Berk, n. Soerabaja; 16 *Heppens*, A. Hansen, n. Amsterdam, en *Zuid-Holland*, P. C. Teengs, naar Rotterdam; 17 J. C. Schotel, J. de Ridder, naar Nederland; 18 *Mercurius*, W. G. Jutting, naar Makassar, en *Prins Veldmaarschalk*, D. C. Rietbergen, naar Nederland; 19 *Macao*, K. H. de Groot, en 22 *Kinderdijk*, W. Ouweland, beiden naar Rotterdam. Van CHERIBON 11 *Jonge Cornelia*, C. Verhey, n. Samarang. Van BANJOEWANGIE 6 *Afrika*, C. Ouman, naar Pangool. Van PATJITAN dien dag *Machtilda Cornelia*, N. J. Nannen, naar Nederland.

Ter reede van BATAVIA lagen den 22 juni Zr. Ms. korvet NEHALENNIA; stoomschepen BORNEO en PHOENIX, en schoener KAMELEON; de Nederlandsche schepen *Delft*, *Batavias*, *Lucia Maria*, *Emilia*, *Nederwaard*, *Flaschandel*, *Proetus*, *Hong Kong*, *Boerhaye* en *Plancius*; 17 Ned.-Indische vaartuigen; Engelsche schepen *Richard Thomson* en *Minerva*; Fransche schip *Nouvelle Gabrielle*; Amerik. schip *Dolphin*; Zweedsche brik *Louise*; Bremer schip *Livonia*; Mecklenburger schip *Prebislav*, en Trenganische schoener *Dorken*.

Ter reede van SAMARANG lagen den 14 juni Zr. Ms. roeikanonboot N. 14; de Nederlandsche schepen *Anna Paulowna*, *Clara Anna Maria*, *Onderneming* en *Welterreden*, benevens 19 Ned. Indische vaartuigen.

Ter reede van SOERABAJA lagen den 13 juni Zr. Ms. wachbrik WINDHOND, schoener EGMOND, stoomschepen ETNA, BATAVIA, SAMARANG en ONRUST; Gouvernements-schoeners DORIS en ANADYOMENE; de Nederlandsche schepen *Nehalennia* en *Henricus Gerardus*; Ned.-Indische schepen *Vrouw Anna Hendrina*, *Prinses van Oranje enz.*

ANJER gepasseerd 5 juni *Banca*, B. C. ten Ham, 19 dito *Macao*, K. H. de Groot, en *Prins Veldmaarschalk*, D. C. Rietbergen, alle drie van Batavia naar Nederland.

LONDEN den 17 augustus (des avonds).

Eergisteren heeft de Koningin in persoon de Parlements-zitting met de volgende troonrede gesloten:

„Mylords en Heeren,

Ik heb het genoegen te staan te zijn u van de verplegingen en zorg waarmede gij u met de werkzaamheden hebt bezig gehouden die uwe aandacht vorderden verdienen mijne hartelijke goedkeuring.

„De wet op het beter bestuur mijner Australische Volkplantingen zal, vertrust ik, den toestand dezer zich ontwikkelende maatschappijen verbeteren. Het zal mij steeds aangenaam zijn in staat te wezen de voordeelen van vertegenwoordigende instellingen, die den roem en het geluk mijns Volks uitmaken, tot Koloniën uit te breiden, door lieden bewoond welke in staat zijn om, met vrucht voor zichzelf, de voorregten der vrijheid uit te oefenen.

„Het heeft mij groote voldoening verschaft mijne toestemming te verleenen aan de door u aangenomen wet tot verbetering der handelsmarine van dit Land. Zij is, vertrust ik, berekend om het welzijn van iedere met dezen hoofdtak van het nationaal belang verbondene klasse te bevorderen.

„De wet tot het trapswijze in onbruik brengen der begrafenissen binnen de limieten der hoofdstad is in overeenstemming met die verlichte inzichten, welke de verbetering der openbare gezondheid ten doel hebben. Met belangstelling zal ik op verdere maatregelen ten opzichte van dit gewichtig onderwerp het oog houden.

„Ik heb mijne hartelijke toestemming gegeven aan de wet tot uitbreiding van het kiesrecht in Ierland. Ik zie de weldadigste gevolgen van een maatregel te gemoet, die met het doel genomen is om mijn volk in Ierland een billijk aandeel in de voorregten van ons vertegenwoordigend stelsel te geven.

„Met de meeste belangstelling en voldoening heb ik de maatregelen gedgegeven, met het doel genomen om de toepassing des regts in verschillende departementen te verbeteren, en ik voorzie met vertrouwen dat zij veel tot gemak en voordeel des algemeens zullen toebrengen.

„Mijnheeren van het Huis der Gemeenten,

„De verbetering der inkomsten, en de groote verminderingen in verschillende takken van uitgaven daargesteld, hebben gestrekt om aan onzen finantiëlen toestand bestendigheid en zekerheid te verschaffen. Ik acht mij gelukkig te zien dat gij in staat geweest zijt mijne onderdanen van sommige der belastingen te ontheffen, zonder benadeeling der genoegzame inkomsten om de hun opgelegde lasten te bestrijden.

„Mylords en Heeren,

„Ik ben bemoedigd te hopen dat het verdrag tusschen Duitschland en Denemarken, dat onder mijne bemiddeling te Berlijn gesloten is, binnen niet zeer langen tijd tot herstelling van den vrede in het noorden van Europa leiden zal. Van mijne zijde zal niets verzuimd worden om het verwerven van dien grooten zegen te bevorderen.

„Bij voortdurende onderhoud ik de meest vriendschappelijke betrekkingen met buitenlandse Mogendheden, en ik vertrust dat niets gebeuren zal wat den algemeenen vrede verstoort.

„Ik heb alle reden van dank voor de gehoorzaamheid en aanhankelijkheid mijns Volks, en terwijl ik mij beijver onze instellingen te bewaren en te verbeteren, steun ik op de goedheid des Almagtigen Gods in het

begunsten mijner pogingen, en in het leiden der lotgevallen van dit Volk.

Nadat H. M. deze rede, met eene duidelijke en wel-luidende stem, had uitgesproken, verklaarde de Lord Kanselier, in haren naam, het Parlement geoprovoerd tot 15 oktober aanstaande, waarna H. M., prins Albert, en hun talrijk gevolg, de zaal der Lords verlieten.

Dingsdag zullen de Koningin en prins Albert, in het jagt dat hunne namen draagt, naar Ostende oversteken, werwaarts zich ook de Koning der Belgen begeven zal, om aan boord van dat jagt den maaltijd te nemen, waarna het den volgende dag naar Cowes terugkeert.

— De Hertogin-Weduwe van Kent, moeder der Koningin, bevindt zich thans in Schotland, en is, na Edinburg bezocht te hebben, naar Blaircastle, het landgoed des Hertogs van Atholl, verder gereisd. H. K. H. viert heden haren 64sten verjaardag.

— Heden namiddag brak in de werkplaats des heeren *Jahnsen en Pash* uit, en vernielde of beschadigde, behalve dat gebouw, nog verscheiden andere.

— Aan de heeren *Scribe* en *Haley* is de vervaardiging van den tekst en de muziek eener nieuwe opera voor Hr. Ms. tooneel opgedragen.

— Uit Noord-Amerika zijn nadere berigten, tot 7 dezer, ontvangen, die echter weinig belangrijk zijn. Nadat de artikelen die California en Texas betreffen daaruit geligt waren, is de wet op de slavernij in den Senaat doorgegaan. — Achtthonderd vrijwilligers hadden zich bij den gouverneur *Bell* aangeboden, om tegen Nieuw Mexico te veld te trekken, en hun aanbod was aangenomen. — Wederom was voor eene waarde van drie millioen aan stofgoud uit California te New-York aangebracht.

PARIS den 17 augustus.

Na de revue heeft de President der Republiek laatzd. dingsdag de merkwaardigheden van Dyon in oogenschouw genomen en des namiddags het bronzen gedenkteekeken, dat ter eere van *Napoleon* te Fixin, op twee mijlen afstands van de stad, door den heer *Noizot* is opgericht; des middags ontving de President een zestigtal aanzienlijken aan zijne tafel en woonde des avonds het bal bij, dat hem door de stad werd aangeboden. Woensdag morgen werd de reis tot Chalon voortgezet, waar men ten half elf ure aankwam, na zich korten tijd op de stations Nuits, Beaune en Magny opgehouden te hebben; de maire van laatzst-gemelde plaats gaf den President, namens den stedelijke raad, den wensch te kennen tot herziening der Constitutie, inzonderheid wat de herkiezing van den President der Republiek betrof. Onder de kreten, welke tijdens het verblijf van den President te Chalon geuit werden, had die van *leve de Republiek* de havenhand, maar zulke bejaarde wel een weinig; toen *Louis Napoleon* aan eenige mannen, op verzoek hunner vrouwen, kwijtscheiding had geschorren van de straffen, tot welke zij wegens het voorstaan der roode Republiek waren veroordeeld. Van Chalon werd de togt nog dienzelfden dag langs de Saône tot Macon voortgezet; onder weg deed men ook Tournus aan. Te Macon was de ontvangst, in weerwil der veelvuldige kreten van *leve de Republiek* allerluisterrijkst; de geheele bevolking der stad en die van vele omliggende plaatsen was zamengevloeid, met het stedelijk bestuur en de nationale gardes aan het hoofd, om den President te verwelkomen; van de straten tot op de daken waren de huizen geheel met toeschouwers bezet, de schepen waren rijk met vlaggen versierd, daarbij kwam het gebulder van het geschut, dit alles gaf de stad een zeer feestelijk aanzien; door een honderdtal jeugdige meisjes werden den President bouquets aangeboden. De revue was schitterend, de receptie druk bezocht en het diner aan de prefectuur vrolijk; de Prefect sprak den President met den naam van Prins toe en besloot zijn toast met deze woorden: „Aan de nagedachtenis van den roemrijken Consul, van den grooten Keizer I. Aan zijn waardigen en populairen erfgenaam, *Louis Napoleon*.” De dag werd met een bal besloten.

Donderdag morgen scheepde de President zich weder in en werd de togt tot Lyon voortgezet; het onthaal aldaar gaat alle verwachting van de vrienden der orde te boven en kan van grooten invloed op de toekomst des Lands zijn. De President werd door het stedelijk bestuur onder het gejuich der bevolking verwelkomd en zijn rijden door de stad was als het ware een zegetogt, zoo opgewonden was de menigte. Talrijk waren de deputaties van kooplieden en industriëlen, welke uit de omliggende departementen naar Lyon waren gekomen, om den President voor de gelukkige uitwerkselen zijner staatkunde dank te zeggen. De generaal *de la Marmora*, de minister van oorlog in Piëmont, was ook den 15 dezer te Lyon aangekomen, om den President, namens zijnen Vorst, te begroeten. Na de plechtige receptie werden donderdag een banket en een bal gehouden. Vrijdag werden eenige merkwaardigheden van Lyon in oogenschouw genomen, eene revue over de troepen gehouden en een banket van 1200 personen, dat door den handel was aangerigt, door den President bijgewoond, en des avonds had de kamer van koophandel nog een derde banket aangerigt, waar de President, even als op de beide vorige maaltijden, eene korte toespraak hield, welke telken male met veel geestdrift werd toegejuicht. Saturdag morgen verliet de doorluchtige reiziger Lyon.

— De generaal baron *Sacken*, aide-de-camp des Keizers van Rusland, is alhier aangekomen, naar men zegt met eene confidentiële zending belast.

— Van Piëmont weet men niets naders dan geruchten. Men zegt, dat de nationale garde aan eene manifestatie tegen de geestelijken denkt; dat de Koning aan het Ministerie een brief van gelukwensching heeft geschreven wegens zijn gehouden gedrag, en dat de Oostenrijkse Gezant mede het gedrag der geestelijken afkeurt.

— In den avond van den 11 dezer is te Madrid brand ontstaan in een huis nabij het paleis van koningin *Maria Christina* gelegen; zulks was korten tijd geleden nogmaals

gebeuren. Daarom de politie dubbel waakzaam is. — De Hertogin van Montpensier zijn den 6 dezer te Sevilla teruggekeerd.

HAMBURG den 17 augustus.

Gisteren avond had bij Frederiksdorp, tusschen eene Deensche stoomboot en twee kanonneerbooten aan de ééne en de Holsteinsche stoomboot *Löwe* en twee kanonneerbooten aan de andere zijde, een zeegevecht plaats. Des morgens ten half negen ure deinsden de Denen af. De *Löwe* ontving eenige schampschoten en eene der kanonneerbooten geraakte in brand, maar het vuur werd spoedig geblusht.

— Men schrijft den 13 dezer uit Rendsburg, dat het Stadhouderschap der Hertogdommen maatregelen nam om zich daar te vestigen, naardien het een aanval der Denen op Kiel dachtte, die moeilijk af te weren zou zijn. In dat schrijven wordt erkend dat de Sleeswijk-Holsteins tegen over de veel talrijker Denen zwak zijn, en geene andere dan eene verdedigende houding kunnen aannemen, en geklaagd dat de geheele hulp in manschappen uit Duitschland, na den slag bij Idstedt, de twaalfhonderd man niet te boven gaat. — Een groot gedeelte des Deenschen legers stond den 15 dezer bij Eckernförde.

— Bij proclamatie des ministers van oorlog *Hansen* betuigt de Koning van Denemarken zijnen dank aan het leger, en maant het tevens aan om bij den nieuwen strijd die het wacht, en in welke de oogen van geheel Europa op zijne daden gericht zullen zijn, pal te staan zoo als bij Sleeswijk, Friedericia en Idstedt. — De generaal-majoor *von Krogh* is tot den rang van luitenant-generaal bevorderd.

KEULEN den 18 augustus.

Het zoo algemeen verspreid berigt, dat het Plenum te Frankfort zich ontbonden had, is gebleken ongegrond te zijn. Het heeft zich, integendeel, met het plan van Oostenrijk, om ten meer beperkten Raad te vormen, vereenigd, en zal blijven voortbestaan tot dat die Raad gevormd zal wezen.

Oostenrijk, dus verzekert men, slaat de benoeming van scheidsregters in het geschil wegens het reglement der bondsvesting Mainz voor; van zijnen kant wordt Beieren gekozen, Pruisen zou een tweeden, de beide Mogendheden zouden te zamen een derden kiezen. Ook wil Oostenrijk de benoeming eener gemeenschappelijke en onzijdige Commissie voor het bestuur van den Bonds-eigendom.

— De grijze hoogleeraar *Arndt* heeft weder een zeer krachtig artikel in een der dagbladen doen plaatsen, om het jongste Londense protocol te gispen en de zaak van Sleeswijk-Holstein te verdedigen. Hij besluit met te zeggen dat, wierden die Hertogdommen opgegeven en als een onbevrijdbaren slaaf aan Denemarken vastgeketend, de tijd dan gekomen zou zijn op welken de Deutsche Rijksvaan overal ontrold en door honderdduizenden Duitschers naar de wapenen gegrepen moest worden.

— Laatstleden woensdag legde de Hertog van Nassau een eerste bezoek bij den Graaf van Chambord af, hetwelk nog dien eigen dag werd beantwoord. Onder de voornaamste personen die nog verwacht werden om den Graaf te bezoeken is ook de Russische grootvorstin *Helen*, weduwe van den grootvorst *Nicholas*. Bijzondere belangstelling wekt te Wiesbaden de tegenwoordigheid van *Clery*, den hoog bejaarden kamerdienaar van *Lodewijk XVI*, die met hem in de gevangenis van den Tempel was opgesloten.

's GRAVENHAGE den 18 augustus.

Bij Koninklijk besluit van den 11 dezer is benoemd tot controleur van 's Rijks belastingen te Oud-Beijerland, de heer *J. van Assum*, thans ontvanger der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen te Goedereede c. a.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 13 dezer is benoemd tot kantonregter te Helmond, mr. *J. B. Bots*, thans plaatsvervangend kantonregter aldaar, en zulks ter vervanging van mr. *L. Verheijen*, wiens vijfjarige dienst in den loop van de maand december aanstaande zal eindigen. Bij besluit van den 16 dezer heeft Zijne Majesteit tot ijkers van het vaatwerk benoemd: *Kornelis Kooiman*, te Kampen; *Wilhelm Loos*, Rijks commies-roeijer te Almelo, en *Jan Casper Evers*, te Enschede.

— De *Staatsbladen* n.º 47—49 behelzen de wetten van den 8 dezer, 1º, tot regeling van de belangen der Nederlandsche scheepvaart; 2º, tot afschaffing der regten van doorvoer, en tot staking van de heffing der scheepvaart-regten op den Rijn en IJssel, en 3º, tot wijziging der wet van 14 maart 1819 (*Staatsblad* n.º 12), op het stuk der zeebrieven en Turksche paspoorten.

— Betreffende de te verwachten reorganisatie van het kerkreglement der Israëlitische gemeenten in het Rijk, is door den Minister op de gevraagde inlichtingen en gemaakte bedenkingen hoofdzakelijk geantwoord, dat de te 's Gravenhage te houden vergadering zich buiten alle behandeling van godsdienstige punten zal houden; terwijl voorts de vroeger gestelde termijn van twee maanden met nog twee maanden, en alzoo tot 14 oktober is verlengd.

— De Kiezersvereniging alhier hield gisteren eene algemeene vergadering ter benoeming van kandidaten, zoowel voor het lidmaatschap der Tweede Kamer als van dat der Provinciale Staten, onder voorzitting van den heer *S. van Hoogstraten*, bij afwezigheid van den baron *van Hoëvell*. Het bleek dat in 5 afdeelingen de voorloopige keuze van kandidaten voor de Tweede Kamer gevallen was op den heer *Boreel van Hogelanden*, in 3 op den heer *van Hoëvell*, in 2 op den oud-minister *J. C. Baud*, in 1 op den heer *mr. Schooneveld*, en in 1 op den heer *mr. L. Mesman*.

Na eenige discussie ging men tot stemming over den eersten kandidaat over. Bij de eerste stemming verwierf de heer *Boreel* 32, de heer *Baud* 20, baron *van Hoëvell* 16, de heer *mr. Schooneveld* 7 stemmen; bij de tweede stemming de heer *Boreel* 44, de heer *Baud* 22, de heer *van Hoëvell* 8 stemmen; de overigen verdeeld; zoodat de heer *Boreel* als eerste kandidaat was aangenomen.

Bij de eerste stemming over den tweeden kandidaat verwierf de heer *Baud* 38 en de heer *van Hoëvell* 25 stemmen; de overigen waren verdeeld. Bij de tweede stemming had de heer *Baud* 44, de heer *van Hoëvell* 25 stemmen, terwijl de overige verdeeld waren; zoodat de heer *J. C. Baud* als kandidaat voor de tweede vacature op de nominatie der Vereeniging gebracht zal worden.

Na herhaalde stemmingen zijn ook 12 kandidaten voor de Provinciale Staten gekozen, en vervolgens door het hoofdbestuur verdeeld over de twee kiesdistricten, waarin 's Gravenhage en omstreken voor de verkiezingen der Provinciale Vertegenwoordiging alsnog is gesplitst.

's GRAVENHAGE den 19 augustus.

Het heeft Zijne Majesteit behaagd bij besluit van den 5 dezer de straf des doods met den strop, waartoe de te 's Hertogenbosch gedetineerde flanker *P. Hoogevorst*, ter zake van diefstal van goederen, waarbij hij als schildwacht geplaatst was, is veroordeeld, te verwisselen in vijf jaren kruiswagstraf, met instandhouding der mede tegen hem uitgesprokene vervallenverklaring van den militair stand.

— Z. K. H. prins *Frederik* wordt heden avond van Hoogstdezelfs reis naar Zweden op het huis *de Paauw* terug verwacht. Z. K. H. zal op zijne reis herwaarts een bezoek afleggen bij H. M. de Koningin-Weduwe, te Soestdijk.

— Morgen, dinsdag ochtend ten elf ure, zal de Tweede Kamer der Staten-Generaal eene zitting houden, tot het ontvangen der organieke wetten, die, ingevolge het 5de add. art. der Grondwet, nog gedurende deze zitting aan de Kamers moeten worden voorgedragen; terwijl er ten half twee ure eene vereenigde zitting van de beide Kamers zal plaats hebben, waarin de tegenwoordige zitting der Staten-Generaal namens den Koning door den Minister van Binnenlandsche Zaken zal worden gesloten en met welk tijdstip de beide Kamers zullen zijn ontbonden.

— Heden heeft aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken de aanbesteding plaats gehad: 1º, van het verlenen en verdiepen van het aanvoer-kanaal of van het gedeelte der hoofd-waterleiding naar het stoompomptuig *de Lynden*, met het doortrekken der rijzen hoofden ter wederzijden van dit kanaal voor de verdere droogmaking van het Meer, welk werk is aangenomen door *K. Kalis* te Sliedrecht, voor eene som van f 1273; en 2º, van het maken van twee vakken der hoofdvaart door den grooten Meerpolder, in de nabijheid van den Leeghwater, benevens de verdieping van een vak der kruisvaart bij den *Cruquius*, welk werk is aangenomen door *van Spanje*, te Sliedrecht, voor eene som van f 13,486.

ROTTERDAM den 19 augustus.

Uit Delfshaven wordt ons onder dagteekening van gisteren het volgende gemeld:

Onze algemeene geachte en geliefde leeraar, ds. *K. H. Greven*, had op heden het voorrecht in ons midden het gedachtenisfeest te viëren zijner vijf en twintigjarige Evangelie-bediening. Talrijk was de opkomst, talrijk waren de bewijzen van belangstelling en liefde, die hij uit alle klassen en standen ontvangen mocht. Wij wenschen ons nog lang in zijn bezit te verheugen, en getuigen en medewerkers van zijne blijdschap te zijn.

— In eene den 17 dezer te Leyden gehouden vergadering van kiezers, tot voorbereiding tot de verkiezing van twee leden der Tweede Kamer, heeft de groote meerderheid der stemmen zich vereenigd op de heeren jonkh. *Gevers van Endegeest*, te Oegstgeest, en bafon *Taats van Amerongen*, te Leyden.

De kiezersvereniging *Over de Heeren*, te Rotterdam, overgrootte meerderheid, de beide aftredende leden der Tweede Kamer, de heeren *van Goltstein* en *E. U. C. van Doorn*, tot hare kandidaten voor het lidmaatschap dier Kamer geproclameerd.

De kiezersvereniging *Eendragt*, te Amersfoort, wier vergadering, op 15 dezer gehouden, door slechts 45 leden werd bezocht, benoemde tot hare kandidaten voor de Tweede Kamer de heeren *mr. S. van Walckren* en *mr. A. W. Engelen*. Het district telt 2500 a 2600 kiezers.

Te Tilburg zijn, in eene voorloopige vergadering van kiezers, met eene groote meerderheid tot kandidaten voor de Tweede Kamer gekozen de heeren *mr. J. A. Mutsaers* te Tilburg en *mr. J. T. Jaspers* te 's Hertogenbosch, thans beide leden dier Kamer.

— De Commissie, belast met het afnemen der examina van hen, die tot de akademische studien willen overgaan, heeft tot nu toe 13 zittingen gehouden en 178 testimonia afgegeven. Onder al deze testimonia zijn er slechts 4 op welke het gezamenlijk beflag voor alle vakken het getal 20 te boven gaat; op verre weg de meeste geëxamineerden bereiken het middelgetal 15 niet.

Indien men de geruchten mag gelooven, zou de Commissie het voornemen hebben aan den Minister van Binnenlandsche Zaken voor te stellen, om al hare aantekeningen, het oordeel over de bekwaamheid van ieder der geëxamineerden in ieder vak behelzende, door den druk algemeen bekend te maken. In welken vorm dit zou geschieden, of de namen der onderwijzers en der geëxamineerden daarbij genoemd zouden worden, en dergelijke meer, zouden dan punten van nadere overweging behooren te worden, waaromtrent wij het onnoodig oordeelen onzen lezers nu reeds de uiteenlopende geruchten en oordeelvellingen mede te deelen. (L. C.)

— Door den grooten kerkeraad der Nederl. Portug. Israëlitische gemeente te Amsterdam is het besluit genomen, in de synagoge predikanten in de landtaal te doen plaats hebben. Tot nog toe geschiedde zulks in de Spaansche taal.

— Gisteren zijn in Texel binnengekomen Zr. Ms. schoener *ATALANTE*, luit. jonkh. *A. Klerck*, en kotter *DE VLINDER*, luit. *J. Dras*, beiden van Hellevoetsluis.

— In den avond van donderdag jl. heeft in de streken van Nijmegen een allerhevigst onweder gewoed. Het lage gedeelte der genoemde stad is daarbij door den sterken regen overstromd.

— Volgens de *Kamper Courant* vertoonde zich dezer dagen voor de Staphorster schutsluis een zeehond, dien men niet heeft kunnen vangen. Te Grafhorst is *W. Kanis* gelukkiger geweest, daar hij zoodanig zeedier in den IJssel heeft geschoten. De Schokkers voorspellen op dezen grond een onstuimigen herfst.

— De spekslager *Wentzel* te Dalfsen heeft een varken geslagt, dat aan de waag 276 Ned. ponden woog, tien maanden oud was, en geen ander voedsel gehad heeft dan roggemeel en aardappels.

— In den nacht van zaterdag op zondag 11. is brand ontstaan in de kelders der suikerraffinaderij van den heer *de Wyndt-Aerts*, te Antwerpen, maar gelukkig spoedig geblusht.

— Aanhoudende plasregens hebben de rivieren in België

zoodanig doen zwellen, dat daardoor geweldige overstromingen zijn veroorzaakt; men herinnert zich niet, dat het water in de straten van Brussel ooit te voren zoo hoog heeft gestaan. 11. donderdag en vrijdag heeft in België een zwaar onweder gewoed.

— Naar men verneemt, is het Hanoversehe gouvernement meer dan ooit werkzaam, om zich met zijne handelswegen aan Nederland te verbinden, speciaal met betrekking tot het daarstellen van kanalen, waartoe het de Eems gaarne wil bezigen. Reeds zijn daartoe vele voorstellen in overweging, welke ernstig worden onderzocht en daarna aan de Stenden zullen worden voorgelegd.

— Uit een particulier schrijven van Soerabaja blijkt, dat den 18 mei laatstleden de toestand op Ambon niet verstillerd was. „De plotselinge sterfgevallen,” zoodat schreef men van daar, „verminderen, maar er zijn nog vele zieken.”

Wij achten het niet overtoollig de heeren Kiezers opmerkzaam te maken op de hier volgende oproeping tot de tweede Vergadering, en vertrouwen dat die bijeenkomst nog ruim zoo talrijk als de eerste wezen zal. Daar zij toch hoogst waarschijnlijk tot eene stemming over de Kandidaten leiden moet, zal ieder Kiezer het gewigt der bijwoning beseffen.

TWEEDE VERGADERING

VAN

ROTTERDAM,

ten gevolge der oproeping van 8 augustus laatstleden, op *woensdag* den 21 augustus 1850 des voormiddags ten 11 ure, in de groote zaal der sociëteit *Harmonie* (ingang Vestzijde).

JAN VAN DER HOOP Jac. Zn.

A. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Van ROTTERDAM uitgeklaard *Jans E. Williams*, Th. L. Masson, naar New-York; *Resolition*, Th. W. Orme, en *Mercurius*, W. de Haan, naar Liverpool; *Concord*, T. Frank, naar Goole, en *Kate*, Th. Mills, naar Stockton.

Volgens berigt van BATAVIA, was voor de reis in dit jaar naar Japan ingehuurd het Nederlandsche schip *Delft*, gezagvoerder B. J. Mulder, welk vaartuig op den 23 juni de reis heeft aanvaard, aan boord hebbende het benoemd opperhoofd over de factorij van den Nederlandschen handel op Japan, F. C. Ross.

HELLEVOETSLUIS den 17 dezer. Gisteren na posttijd stoomde in zee *Giraffe* naar Londen. En arriveerden *blarney* (ss.) van Liverpool; *Attwood* (st.) v. Londen en *Margaretha*, J. A. de Groot, v. Nerva; — heden morgen *Independence*, J. Alder, van Stockton; *Argo*, H. H. Koster, en *Margaretha*, K. T. Harding, van Riga. En stoomde in zee *Ocean* naar Londen. Het schip *Hendrika*, kapitein J. Lourens van Java naar Rotterdam, is door de stoomboot *Kinderdijk* binnengekomen door van Brouwershaven alhier in het kanaal gekapt; de wind W.

HELLEVOETSLUIS den 18 dezer. Gisteren na posttijd zijn binnengekomen *Rotterdam* (st.), M. Coutard, v. Havre; *Amelia*, F. Lawson, v. Hull; *Geertruida Femina*, A. W. Bakker, v. Newcastle; *Finnichland*, J. F. Peper, van Bona; *Alpha*, A. C. de Wall, *Cecille*, J. L. Mowinkel, en *Sleke van der West*, W. H. Steen, alle drie van Riga; *Arlon*, C. Cramer, v. Memel; *Maria*, H. C. Broekema, v. Koningsbergen; *Aurora*, C. A. Brouwer, van Stettin; *Lykkena Prøyen*, H. Svendsen, van Bergen, en *Heinrich Bjorn*, J. Larsen, van Krageroe. En stoomden in zee *Emerald Isle*, naar Hull, en *Adonis*, n. Londen. De brik *Ann*, kapitein W. Emerson, van Hartlepool, is binnengekomen door van Brouwershaven alhier in het kanaal gekomen. Heden morgen arriveerden *Frouw Johanna*, L. van der Borden, v. Wilmington; *Alban*, W. Gregory, van Baltimore; *Maria Johanna*, G. van der Gaauw, van Gibraltor; *Rhine* (st.) v. Londen; *Ecko*, S. Williamson, v. Sunderland.

Elizabeth, J. N. van Duijn, en *Juffer Ellegonda*, T. J. Goosen, van Riga; *Bernadotte*, L. A. Westerberg, van Reval; *Julius*, G. F. Spiegelberg, v. Memel; *Geerdina Beerta*, J. D. Flik, v. Koningsbergen; en *Louise Auguste*, F. A. Zimmermann, v. Pillau; de wind W. Z. W.

HELLEVOETSLUIS den 19 dezer. Gisteren na posttijd arriveerden *Highlander*, H. Shannon, van Liverpool. En zeilden *Emilie*, H. F. Heikema, en *Catharina Isabella*, R. G. Waker, n. St. Petersburg, de wind W. Z. W. Heden morgen arriveerden *Admiraal Ver-Hulst* (st.), G. G. Geerting, van Havre; *Gesina*, J. G. Postema, en *Elizabeth Ann*, Jones, van Liverpool; *John & Jane*, J. Radding, *Bastayer* (st.) en *Earl of Auckland* (st.), alle drie van Londen; *Norfolk* (st.) van Goole; *Arcthusa*, J. Wood, van Newcastle, en *de Units*, J. J. Post, van Riga; de wind W. N. W.

ZEILKLAAR te HELLEVOETSLUIS *Eugenie*, E. J. Bargum, en *Jacoba Helena*, J. M. Pfeil, naar Batavia; *Curacao*, J. Kuyt, naar Barbados en Curacao; *Ceres*, P. van der Haak, n. Villanova; *Dina Immeshina*, J. J. de Jongh, naar Trieste; *Cygnus*, D. Martin, naar Glasgow; *Sabine*, P. Todd, en *Leveret*, J. Johnson, naar Liverpool, en *Tomisconata*, G. Arthur, naar Peterhead, alle negen van Rotterdam.

BRILLE den 18 dezer. Heden voor posttijd naar zee *Pijndere*, A. H. Rolfe, n. Londen. En arriveerden *Sea Gull* (st.) en *Camelia* (st.), van Hull, en *Jonge Tamminck*, P. J. Bakker, van Hartlepool, de wind Z. W.

BRILLE den 19 dezer. Gisteren na posttijd binnengekomen *Frederik*, G. van Os, van Rouan. Heden voor posttijd niets gepasseerd, de wind W. N. W.

MAASSLUIJ den 19 dezer. Eergisteren en gisteren is alhier niets gepasseerd. Heden morgen arriveerde *Two Brothers*, W. Hopkins, v. Rochester; de wind W.

BROUWERSHAVEN den 17 dezer. Uitgestoomd *Stad Dordrecht*, J. H. Stult, (van Dordrecht) naar Londen.

BROUWERSHAVEN den 18 dezer. Binnengekomen *Valeria*, Wright, v. St. Davids; *Trewartha*, H. Harris, en *Elsina Catharina*, G. J. Rubing, v. Liverpool, alle drie naar Dordrecht, de tweede met gebroken bagijers.

TEXEL den 16 dezer. De wind N. N. O., land. Binnengekomen *Prince* (st.) van Hull, J. G. Ziesmer, van Koningsbergen; J. R. Boer en G. B. Castellano van Stettin, N. Frost en J. Warner van Drammen, H. R. Velling van Frederikstad, H. Thils, J. T. Johnson en C. Christophersen van Oostersøer; gisteren nog A. E. Koning van Sunderland en H. E. Eumekamp van Sogham. Vertrokken *Java*, T. K., naar Batavia, en H. P. Hillebrand naar Trieste.

TEXEL den 17 dezer. De wind W. N. W. Binnengekomen K. Teppema van Londen, E. J. Scherpbier van Sunderland, H. C. Groot van St. Petersburg, C. J. Ketelbiter van Koningsbergen, Don van Dantzig, H. Gether van Frederikstad; B. Nielsen, Christensen, R. Christensen, B. H. Kjoloe, J. Gjersee, M. P. S. en T. Lorentzen, alle zeven van Drammen; J. Langfeldt v. Holmsund en gisteren nog *Apollon* (st.) van Londen. Vertrokken niets.

TEXEL den 18 dezer. De wind Z. W. Binnengekomen *Anna Elisabeth*, A. A. Harken, van Suriname; E. K. Sluiter van Antwerpen, (st.) van Londen, J. J. Meijer van Newcastle, S. Berg van Utrecht, H. Grosz van Pillau, T. J. Boer en H. B. Kolk van Dantzig, en G. de Vries van Frederikstad. Vertrokken *Zorgvlied*, J. G. A. n. Batavia; B. J. Scherpbier n. Trieste; *Apollon* (st.) en *Burgemeester Huidekoper* (st.) naar Londen.

AANGEKOMEN: Te MAROIM 19 juni *Elisa*, H. G. Boreel van Bahia, om voor Antwerpen te laden. Te ST. UBES 30 juni Post van Maassluis. Te LISABON dien dag L. van der W. van Vlaardingen, en is den 2 dezer naar Gibraltor vertrokken. OPORTO 7 G. B. Pekelder en te BORDEAUX 13 H. W. W. boer van Amsterdam. Te KROONSTAD 8 W. J. Glatz en 9 Lodewijks van Rotterdam.

VERTROKKEN: Van SINGAPORE 23 juni *Scamias*, J. Gombel, naar Antwerpen. Van PILLAU 13 dezer D. Fokke Moje n. Amsterdam. Van STOCKHOLM 8 K. S. Botten n. H. en A. O. Hazewinkel naar de Noord Zee. Van KROONSTAD 8 Nilsson en 8 P. H. Koning naar Amsterdam; 9 J. H. de W. Rotterdam. Van ARCHANGEL 27 juli J. D. Heidmann, 28 T. Mulder en 31 J. W. Visser, alle drie n. Amsterdam, en 1 dezer M. Niemann naar Dordrecht.

1-1047, *Journal of Amer. Geogr. Soc.*, 1911, p. 111.

aanvang des avonds ten ZEFVEN UUR.

den 14 Augustus 1850. M. C. J. VINK.

**** Salon des Variétés**
van den Heer J. E. DUPONT,
te AMSTERDAM;
staande de welingerige Schouwburgtent op de Grootemarkt, de eerste Tent van af het Haag.
Op DINGSDAG den 20 Augustus 1850: DE TWEE BESCHERM-ENGELS, vrolijke Vaudeville in één bedrijf, naar het Fransch. Na hetzelfde: DE AANDEELHOUDERS, Blijspel met Zang in 1 bedrijf. Tot slot: DE GROOTMOEDER, Vaudeville in 1 bedrijf, naar het Fransch. — Aanvang 8½ ure.

**** In de wel ingerigte, door Gaz verlichte Schouwburg-Tent, staande op de ERASMUS-MARKT, HEDEN en MORGEN ten 8½ ure, GROOTE en NIEUWE**

Soirées Parisiennes
de M. me et M. Robin,
Professeur de Physique, Lid van verschillende Geleerde Genootschappen, enz. enz. enz.

**** THÉÂTRE**
van het groote Gezelschap der Familie
COURTOIS,
NOOIT ACHTER GEWEEST.
Wegens de grootte der LOGE geplaatst op de NIEUWEMARKT.
DINGSDAG en WOENSDAG den 20 en 21 AUGUSTUS 1850, de Laatste Vertooningen.

De vermeerdering, het nieuwe en de verfraaijing van deze Laatste Voorstelling, doen deze talrijke Familie Kunstenaars een gunstig bezoek verwachten.
Bij gelegenheid der Laatste Voorstelling, brengen zij hunnen hartelijken dank aan het geëerde Publiek, voor het gunstige onthaal, dat zij gedurende hun verblijf in deze Stad ontvangen hebben; zij hopen er nog eens terug te komen en er denzelfden bijval als tot heden te ontbaten.

**** CIRQUE ÉQUESTRE**
van C. Wollschläger,
in het Molassale Rende Gebouw, op het Plein.
Op DINGSDAG 20 Augustus 1850: VOORLAATSTE VOORSTELLING in de RIJKUNST, groote PANTOMIME ÉQUESTRE, enz.
MORGEN WOENSDAG tot Anale Sluiting.

**** ROTTERDAM.** De Heer DENTZ, Dentiste van Z. M. den Koning, van H. M. de Koningin-Moeder, van Z. E. H. Prins Frederik der Nederlanden, en van H. E. H. de Kroonprins van Zweden en Noorwegen enz. enz. zal Verklaring der Tanden alhier geven, op het Donnedag den 20 dezer vertooven. Geopend in den Aand, op de Hoogstraat.

**** De Ondergeteekenden geven bij deze aan hare geëerde Kalanten en verdere Begunstigers te kennen, dat zij door het overlijden op den 15 dezer van hunnen waardigen Deel- en Echtgenoot, PETRUS LIESSEN, in leven Mr. Smid, de SMIDS-AFFAIRE provisioneel, onder dezelfde Firma van de West. G. van Beekum & Co., en voor harer beider rekening, door een bekwaam Meesterknecht zullen voortzetten. Zich bij vernieuwing in het gunstig aandenken harer geëerde Kalanten en verdere Begunstigers aanbevelende, zoo wel in het belang van zichzelf als in dat van haar talrijk Kroost, beloven zij eene prompte en civiele bediening.**
Kralingen Wed. G. VAN REEKUM.
den 19 Augustus 1850. Wed. P. LIESSEN.

**** Friend POTMA!**
Gij ontvangt hierbij mijn Ketting, waar ik een ongeluk mede gehad heb; ik verzoek hem voor mij te laten maken en wel spoedig, daar ik er veel belang in stel en niet gaarne zonder ben. Gij kent de goede dienst, die hij mij bewezen heeft, en moogt het gerust bekend maken.
Sneek, 8 Augustus 1850. Gegroet, Y. F. DE HAAN.
De Schrijver van bovenstaand Briefje was zoo lam, dat hij arm en hand niet bewegen kon; waar de hand lag, daar moest zij blijven. Hij had nog geen 24 uren den Ketting aan gehad toen kon hij de anders levenlooze ledematen alweer bewegen. Hij is nu geheel beter.
Sneek, 8 Augustus 1850. P. T. POTMA.
De echte Goldbergersche Kettingen met het Rosabandje zijn in onderstaande Dépôts voor f 1. 80 en f 2. 70 te koop. Ook sterkere soorten met dubbele Schakels en twee Cylinders zijn voorhanden voor f 3. 60 en f 5. 40.
Amsterdam, Verkoophuis. Delft, J. T. Wagter. Dordrecht, J. F. Peth. Gouda, A. Goedaard. Grooten, H. Bodery. Goei, J. Berrens. 's Hage, Sack en Co.
Hellevoetsluis, H. G. v. Staden. Leyden, A. Dirks. Middelburg, J. C. Krtls. Rotterdam, J. A. Klinger en Co. Schiedam, Meij. A. B. Roelofs. Vlissingen, H. M. Kalbfleisch. Zierikzee, C. v. Schick.

**** Men vraagt terstond TE HUUR drie of vier liefst Gemeubeleerde Kamers,**
op een Stillen Stand, bij voorkeur aan het Water gelegen. Men vervoege zich, met Brieven franco onder letters A B C, aan het Bureau dezer Courant.

**** f 6,000 A 7,000 ALS EERSTE HYPOTHEEK**
te plaatsen is gelegenheid, op solide PANDEN, gelegen in een Stadje van Zuidholland. Daartoe genegen adresseren men zich, met ondertekend schrijven onder de letters M N, franco, Bureau van dit Blad. — Discretie wordt verzocht en wederkeerig verzekerd.

**** Men verlangt in een Stil Huisbouden, bij Fatsoenlijke Bediende, eene Niet GESTORVENDE VOORKAMER, LIEFST MET ALCOVE.**
Adres, onder letter E, bij de Erve MULDER, Boekhandelaars, Snelger, over de Korenbeurs.

**** Men vraagt tegen November aanstaande in eene Apotheek, te Rotterdam, een BEDIENDE, als mede een LEERLING, het Receptoren kundig. Adres, onder letter X, aan het Bureau dezer Courant. Brieven franco.**

**** Tegen 1 November vraagt men eene BONNE, of eene KINDERMEID, en eene WERKMEID, beiden van de Protestantsche Godsdienst en van goede getuigenissen voorzien. Adres bij E. H. VIS, in de Goudschewagenstraat, wijk 10, n.º 593, alhier.**

**** De ongeveer 80 Bunders Nieuwe Drooggemaakte LANDERIJEN, onder Berkel en Rodenrijs, welke op den 16 Augustus 11. in veiling hebben opgebragt f 39,165, zullen op Vrijdag den 23 Augustus 1850, des voormiddags ten elf ure, ten Raadhuijs van Berkel, ten overstaan van den te Noord-Waddinxveen residenten Notaris A. N. MOLENAAR, worden afgeslagen en gegund.**

**** OPENBARE VERKOOPING.**
De Notaris J. L. VAN RIJSOORT te Charlois, last hebbende van zijnen Principaal, is voornemens om op MORGEN den 21 Augustus 1850, des namiddags ten drie ure, in het Regthuis derzelve Gemeente, te veilen en te verkoopen:

N.º 1. Een hecht en sterk HUIS, BOOMGAARD en ERVE, staande en gelegen op den Dorpe van Charlois, Kadaster sectie B, n.º 191, 192 en 193. Vijf Roeden 30 Ellen.

N.º 2. Eene hechte, sterke en welgelegen BOUWMANSWONING OF VLASTSTELLING, bestaande in HUIS, SCHUUR annex, en DIJKERF, aan den Lagendijk, gemeente Katendrecht, Kadaster n.º 307. Acht Roeden 10 Ellen.

N.º 3. Een Bunder 03 Roeden 90 Ellen uitmuntend schoon WEILAND, Kadaster n.º 309, zoo mede een TUINTJE en SCHUURTJE, Kadaster n.º 308 en 310. Groot eene Roede 74 Ellen, gelegen in den polder en gemeente Katendrecht.

N.º 4. Eene hechte en sterke VLASTSTELLING, bestaande in HUIS, SCHUUR, ZWINGELKEET, DROOGHUIS en DIJKERF, aan den Lagendijk, gemeente Katendrecht, Kad. n.º 311. Vijf Roeden 58 Ellen.

Het Land teaanvaarden met Kerstmis aanstaande en de Gebouwde Eigendommen primo Mei 1851, tot welken tijd alles is verhuurd of in eigen gebruik, zoo als een en ander met de lasten bij Biljetten is vermeld. Nader onderderrigt ten Kantore van genoemden Notaris.

**** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.**
De Notaris JAN VAN DER HOOP Jac. Zn., residentende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens om op Donderdag den 22 Augustus 1850, des namiddags ten 4 ure, in het Locaal van Publieke Verkoopingen, aan de Gelderschekade binnen dezelve Stad, in het openbaar te veilen en te verkoopen:

N.º 1. Een hecht, sterk en wel gesitueerd PAND, bestaande in een BENEDENHUIS, BOVENWONINGEN, Kelder, en ERVE, staande en gelegen aan de westzijde van den Schiedamschedijk te Rotterdam, wijk 3, n.º 536, Kadaster sectie H, n.º 1015. Aangeslagen in de Grondbelasting over 1850 tot f 62. 80. Verhuurd in diverse Percelen, te zamen voor f 463. 20 in het jaar.

N.º 2. Een hecht en sterk PAND, bestaande in een BENEDENHUIS, diverse BOVEN- en ACHTERWONINGEN, Kelder, en ERVE, staande en gelegen als boven, naast het Perceel N.º 2, wijk 3, n.º 534, Kadaster sectie H, n.º 1013. Aangeslagen als boven tot f 57. 83. Verhuurd in diverse Percelen, te zamen voor f 756. 60 in het jaar.

N.º 3. Een hecht en sterk PAND, bestaande in een BENEDENHUIS, diverse BOVEN- en ACHTERWONINGEN, Kelder, en ERVE, staande en gelegen als boven, naast het Perceel N.º 3, wijk 3, n.º 533, Kadaster sectie H, n.º 1012. Aangeslagen als boven tot f 57. 83. Verhuurd in diverse Percelen, te zamen voor f 760. 60 in het jaar.

N.º 4. Een hecht en sterk PAND, bestaande in een BENEDENHUIS, diverse BOVEN- en ACHTERWONINGEN, Kelder, en ERVE, staande en gelegen als boven, naast het Perceel N.º 4, wijk 3, n.º 532, Kadaster sectie H, n.º 1011. Aangeslagen als boven tot f 57. 83. Verhuurd in diverse Percelen, te zamen voor f 830. 60 in het jaar.

N.º 5. Een hecht en sterk PAND, bestaande in een BENEDENHUIS, diverse BOVEN- en ACHTERWONINGEN, Kelder, en ERVE, staande en gelegen als boven, naast het Perceel N.º 5, wijk 3, n.º 531, Kadaster sectie H, n.º 1010. Aangeslagen als boven tot f 57. 83. Verhuurd in diverse Percelen, te zamen voor f 830. 60 in het jaar.

N.º 6. Een hecht en sterk PAND, bestaande in een BENEDENHUIS, diverse BOVEN- en ACHTERWONINGEN, PAKHUISJES, Kelder, en ERVE, staande en gelegen als boven, wijk 3, n.º 530, Kadaster sectie H, n.º 527 geheel en n.º 529 gedeeltelijk. Aangeslagen als boven tot f 47. 80. Verhuurd in diverse Percelen, te zamen voor f 610. 40 in het jaar.

Hebbende al de voorschreven Panden mede Uitzgang op de daartoehter gelegen Open Plaats en van daar in de Baan.

N.º 7. Een hecht en sterk PAND, bestaande in een PAKHUIS, ZOLDERS, VLIERING, bijzondere OPEN PLAATS, en ERVE, staande en gelegen aan de oostzijde van de Baan te Rotterdam, wijk 3, n.º 658, Kadaster sectie H, n.º 911 geheel en n.º 949 gedeeltelijk. Aangeslagen als boven tot f 23. 66. Verhuurd of verhuurd geweest in diverse Percelen, te zamen voor f 588 in het jaar. En

N.º 8. Een hecht en sterk PAND, bestaande in 24 zoo BOVEN- als BENEDENWONINGEN, en ERVE, mede staande en gelegen aan de oostzijde van de Baan te Rotterdam, wijk 3, n.º 650 tot en met 657, Kadaster sectie H, n.º 1064 tot en met 1071, 1074 tot en met 1081. Aangeslagen als boven tot f 167. 02. Verhuurd in diverse Percelen, te zamen voor f 1947. 40 in het jaar. Hebbende de beide laatste Percelen mede Uitzgang op de voormelde Open Plaats en van daar op den Schiedamschen Dijk. Zullende de Percelen eerst separaat en daarna bij combinatiën worden geveild en afgeslagen.

Inmiddels zijn nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den voormelden Notaris, terwijl de te veilen Panden HEDEN, MORGEN en op den voormiddag van den dag der veiling kunnen worden bezigtigd, mits voorzien zijnde van Permissiebiljetten, daartoe door den gezegden Notaris af te geven.

**** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING.**
De Notaris JAN VAN DER HOEVEN, residentende te Rotterdam, als last hebbende van zijne Principalen, is voornemens om op Woensdag den 28 Augustus 1850, des namiddags ten 4 ure, in het Notarishuis aldaar, te veilen en te verkoopen:

N.º 1. Een hecht, sterk en welgelegen HUIS, BOVENWONINGEN, Kelder en ERVE, staande en gelegen te Rotterdam aan de oostzijde van den Schiedamschedijk, nabij de Jongmansteeg, wijk C, n.º 450, nieuw wijk 3, n.º 445, Kadaster sectie H, n.º 164. In de Grondbelasting over 1850 aangeslagen tot f 47. 74. Het Benedenhuis en de Kelder is in eigen gebruik, en de Bovenwoning is verhuurd in vijf Percelen voor f 5. 45 per week, bedragende f 283. 40 in het jaar. Te aanvaarden 1 October 1850.

N.º 2. Een hecht, sterk en zeer goed onderhouden HUIS, BOVENWONINGEN en ERVE, staande en gelegen te Rotterdam aan de oostzijde van de Lange Baanstraat, wijk K, n.º 275, nieuw wijk 10, n.º 341, Kadaster sectie L, n.º 364. In de Grondbelasting over 1850 aangeslagen tot f 17. 61. Het Benedenhuis is verhuurd voor f 6. 93 per maand, en de Bovenwoning in twee Percelen voor f 2. 20 per week, te zamen bedragende f 197. 60 in het jaar, bevorens meer. Te aanvaarden 1 November 1850.

De te veilen Panden kunnen worden bezigtigd twee dagen vóór en op den voormiddag van den dag der veiling, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 3 tot 6 ure. Inmiddels is nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van den voornoemden Notaris VAN DER HOEVEN, Wijnstraat, 2, 251, te Rotterdam.

INGEZONDEN STUKKEN.
Verkiezing van Kandidaten voor de Tweede Kamer.

Men toont ditmaal, ook hier, meer dan de vorige maal belangstelling in het voorloopig Verkiezingswerk: men hoort er meêdoren over spreken dan toen, en onder wat men hoort is, van enkelen, ook dit: „Niet te vele Advokaten in de Tweede Kamer!“ — Advokaten die alleen daar komen om hunne bemoeisocht of welprekendheid licht te geven, om eene soms ijdele theorie met kracht of sier van woorden, per fas et nefas soms, in practijk of staat van proefneming te brengen; neen! — Maar Advokaten, in meer dan één vak zoowel met practische als theoretische kennis toegerust, eerlijk, volkloovend van wil en skuch van handeling, hoogst beschaaft en uiterst welwillend te gelijk, waarom die niet? Zijn niet alle Volksoverteenwoordigers, in zekeren zin, pleitbezorgers en regters tevens in het groote pleit over 's Volks toekomstig wel of wee? Waarom dan, naast anderen, geene geëfende pleitbezorgers tot Volksoverteenwoordigers gekozen? — Ministeriële verantwoordelijkheid, Regterlijke organisatie, Regt van vereeniging en vergadering, Armbestuur, Onderwijs (misschien, als het groote vraagstuk der eeuw, niet het laatste maar het eerst te noemen), zijn sommige der vele onderwerpen die de beslissing der nieuwe Kamer toeven. Is daarbij niet veel tot welks juiste beoordeeling regtskennis en practische tact tevens vereischt worden, meer dan men ze, in den regel, van vele handelaars of slechts in één vak speciaal ingewijde ambtenaren waachten kan? Ik vraag. — En Rotterdam behoeft niet eenzijdig te wezen. Het moet — jammer dat het er twee verloor — twee Vertegenwoordigers naar 's Lands Raadzad afzenden, en kan dus ook een den handel kundigen kiezen. Z. Z.
Rotterdam 18 Augustus.

Rotterdam, 19 Augustus 1850.

MIJNE HEEREN, geachte Medeburgers en Medekiezers!
Binnen weinige dagen worden wij geroepen om onze vrije keuze te bepalen op twee Leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal en veertien Leden voor de Provinciale Staten.

Eene gewichtige zaak voorwaar, welke niet genoeg algemeen wordt doorzien: van eene goede wetgeving en eene goede administratie hangt toch voor Land en Provincie alles af.

Vele namen zijn reeds voor beide betrekkingen genoemd; ik neem de vrijheid mijn naam daarbij te voegen, en mij te stellen tot candidaat voor het Lidmanschap der Provinciale Staten.

Gedurende meer dan twintig jaren Lid van den Stedelijken Raad, heb ik bij de beraadslagingen steeds voor ogen gehouden, dat wij in eene handelstad wonen, en dus vooral de behoeven van den handel moeten behartigd worden, zonder dat ik echter de behoeven der andere standen verzuimd heb.

Ik heb mijne stem altijd verheven tegen uitgaven, welke verfraaijingen ten doel hadden of naar mijn inzien nutteloos waren, van gevoelen zijnde, dat, zoo lang de Burgerij belastingen moet betalen, de daarvan komende gelden alleen tot onderhoud van het bestaande en het vernieuwen van het nuttige moesten dienen; dus heb ik gemeend mijne Medeburgers het meest te dienen, en hen voornemens in iedere betrekking zoodanig te handelen en het welzijn van iederen stand, zoo veel in mij is, te bevorderen.

Onder de beweegredenen, welke mij tot deze candidatuur hebben gebragt, kan ik niet nalaten eene te melden; het is om, in de vrije keuze van mijn persoon tot Lid der Provinciale Staten, door mijn geachte Stadgenooten eene grief hersteld te zien, welke mij, maar bijzonder nu wijlen mijn grizeen Vader, in de Raadsvergadering van een Junij 1839 is aangedaan geworden.

Tot dien tijd toe waren te Rotterdam, voor den Stedelijken stand, vijf Leden van den Stedelijken Raad tot leden van de Provinciale Staten gekozen; ook mijn overgeleefde Vader, die zijn leven geheel aan de behoeven van Rotterdam gewijd heeft, en niet weinig voordeel aan den Financien heeft toegebracht, was uit dien hoofde een lid van den Stedelijken Raad, tot lid van de Provinciale Staten gekozen; zijn dertien en tachtigjarige onderdom deed hem naar rust verlangen en hij verzocht zijn ontslag als lid van de Provinciale Staten, niet zonder hoop dat zijn eenige Zoon, lid van den Stedelijken Raad, in zijne plaats mocht aangesteld worden. Maar de man, die nimmer enig voordeel van de Staat had verlangd en het belang van de Staat met de meest nauwgezetheid de behoeven der Burgerij had behartigd, mocht dat genoegen niet maken. Wat nimmer gebeurd was, gebeurde nu; in plaats van den oud-burgemeester, mr. Marinus Hoop, werd, met twee stemmen meer dan zijn Zoon mocht verkrijgen, de heer M. A. F. H. Hoffmann, Koopman, geen lid van den Stedelijken Raad, tot lid der Provinciale Staten gekozen.

Wie dit gedaan hebben, en hoe men het zoo ver gebragt heeft, laat ik liefst in het midden, hopen de dat zij, die vooral mijn Vader in deze gegriefd hebben, dat verdriet niet zullen ondervinden, het welk hem zoo ongedacht en onverdiend is aangedaan geworden.

Dan genoeg, Mijne Heeren, ik heb noch met mijne Vrienden, met met iemand, wie het ook zij, ruggespraak over de te doen verkiezingen gehouden; ik meen dat hierdoor inbreuk gemaakt wordt op de vrije stemming, met zoo veel moeite verkregen, en dus ongeschonden te bewaren.

Ik eindig deze met den hartelijken wensch, dat voor Nederland in het algemeen en de provincie Zuidholland in het bijzonder, Mijne zullen gekozen worden ervaren in de huishouding van Staat en droegen van de pligten, welke op ieder Voegever en Administrateur rusten.

Met de meeste achting heb ik de eer te zijn,
Geachte Medeburgers, Medekiezers,

M. A. F. H. Hoffmann,
Lid van den Stedelijken Raad en van de Arrondissements-Raad te Rotterdam.
Te Rotterdam, bij JAN ARKENBERG & Co.